

tusminister fremsatte dette eller et lignende Lovforslag, og det kirkelige Udvalg, da det kom med Udkast til Lovforslag, og Kultusminister Appel, da han fremsatte det i Fjor, naturligvis har været opmærksomme derpaa, men saa har man ment, at under saadanne specielle Forhold skulde det manglende Beløb skaffes til Veje ved Kommunalbestyrelsens Ligning. Man har tidligere vist Kommunalbestyrelsen den Tillid, at man er gaet ud fra, at den under saadanne Forhold vil træde til og paaligne mere, end Kirkens Bestyrelse havde Ret til at paaligne. Denne Anskuelse har man ogsaa opretholdt i Lovforslaget, som det foreligger fra Landstinget, for Landsbykirkernes Vedkommende, men man har, som sagt, forladt den for de bestemte Udgifters Vedkommende, som jeg før nævnedes: Udgifterne til at udføre lovmæssige Udsættelser, som er foretagne af det aarlige Syn, og til Forrentning og Afdrag af Kirkens Gæld for Købstadkirkernes Vedkommende.

Hvorfor viser det høje Landsting og den højtærede Kultusminister, som ved første Behandling af dette Lovforslag i dette Ting stillede sig paa Landstingets Standpunkt i denne Henseende, denne Mistillid til Byraadet? Det forekommer mig, at dette er ganske ubegrundet. Hidtil har jo i Købstadkirkernes Bestyrelse det af Byraadet valgte Element været fremherskende, og jeg tør vistnok uden Modsigelse sige, at alle er enige om, at i Almindelighed har Kirkeinspektionerne i Købstæderne vidst at forene Skatteborgerne Interesse med, hvad man skyldte kirkelige Hensyn, og med, hvad man skyldte Hensynet til Købstadkirkerne som ærværdige Fortidsminder. Naar det altsaa er Tilfældet, ser jeg ingen Grund til at slaa ind paa en anden Vej for at opnaa, hvad man kalder en absolut Sikkerhed for, at Synsudsættelserne bliver udført.

Men endelig vil jeg gøre den Betragtning gældende, at det høje Landstings og den højtærede Ministers Stilling er ulogisk og inkonsekvent. Man kræver absolut Sikkerhed for, at lovmæssigt skete Synsudsættelser ved en Købstadkirke kan blive udført, men man kræver ikke den samme absolutte Sikkerhed, hvad Synsudsættelser angaar, ved en Landsbykirke. Det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen), som før talte, antydede, at det vilde blive nødvendigt at foretage Ligning til Landsbykirkernes Vedligeholdelse og Drift, altsaa at den Fond, som ved Tiendens Afløsning er henlagt til Kirkens Vedligeholdelse, ikke

vil slaa til. Det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) udtalte noget lignende, men maaske i en endnu mere bestemt Form, ved Lovforslagets første Behandling i dette Ting. Han betonedede meget stærkt, at den Fond, som ved Tiendens Afløsning var henlagt til Landsbykirkers Vedligeholdelse, var utilstrækkelig. Han var nærmest tilbøjelig til at søge Grunden til, at der var henlagt for lidt, i det Forhold, at de tidligere private Kirketiendeejere havde været noget knebne med, hvad de gav til Kirkens Vedligeholdelse, og ligeledes havde været noget knebne, naar det gjaldt om den Sum, som ved Tiendens Afløsning skulde henlægges. Jeg vil ikke komme ind paa dette gamle Spørgsmaal, jeg behøver det ikke i denne Sammenhæng, men blot pege paa, at Størrelsen af denne Fond til Landsbykirkers Vedligeholdelse er fastsat væsentlig under Hensyn til, hvad der er medgaaet til disse Kirkers Vedligeholdelse i de 10—20 Aar, som ligger umiddelbart forud for Kirkens Overgang til Selveje, altsaa i 80erne og 90erne af forrige Aarhundrede. Men det er jo klart, at man i Fremtiden ikke vil kunne nøjes med det Gennemsnitsbeløb, som var tilstrækkeligt for 20—30 Aar siden, blandt andet af den Grund, at den almindelige Kulturudvikling stiller større Fordringer til Vedligeholdelse i Almindelighed, og ogsaa fordi Udgifterne til Materiale og Arbejds løn er steget meget betydeligt.

Man vil saa ganske sikkert sige: Men saa har Kirkebestyrelsen paa Landet jo Ret til at udskrive Ligning af indtil $\frac{1}{10}$ pCt., altsaa 1 pro mille, af det Beløb, som er udfundet ved Ansættelse til Indkomstskat til Staten, og man sætter sin Lid til, at Vedligeholdelsesfondens Renter plus denne Tiendedel skulde være tilstrækkeligt. Men man behøver blot at slaa op i Statistiske Meddelelser om Ansættelsen til Indkomst- og Formueskat til Staten i Skatteaaret 1913—14, saa vil man se, at for en Række Kirker er denne $\frac{1}{10}$ pCt. et forsvindende Beløb, et Beløb, som ikke vil spille nogen Rolle, naar der i det hele er Tale om og bliver Tale om at ligne til en Kirkes Vedligeholdelse. Jeg skal nævne et Par Eksempler: Til Aistrup Kirke i Aalborg Amt vil der ifølge Lovforslaget kunne udskrives aarlig 20 Kr. 24 Øre, til Lundby Kirke i samme Amt 29 Kr. 49 Øre, til Møborg Kirke i Ringkøbing Amt 36 Kr. 53 Øre, men til Karup Kirke i Viborg Amt vil der ikke kunne udskrives mere end 17 Kr. 52 Øre. Naar man nu opstiller det som en